

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน

2. สมมติฐานการวิจัย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านต่างกัน

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำงานประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวน 17 คน ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวน 17 คน หัวหน้างานการเงินและพัสดุอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวน 17 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไปอำเภอและกิ่งอำเภอจำนวน 17 คน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ และกิ่งอำเภอ จำนวน 17 คน รวม 85 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ออกเป็นชั้น (Stratified) ตามขนาดของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วนและกำหนดขนาดหาตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด . 2543 : 40) ได้ 70 คน

3. ตัวแปร ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ประกอบด้วย

- 1.1 ขนาดใหญ่
- 1.2 ขนาดกลาง
- 1.3 ขนาดเล็ก

2. ตัวแปรตาม คือ ระดับปัญหาการดำเนินงานการจัดทำงานประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย 3 ด้าน คือ การจัดตั้งงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ในการตอบแบบสอบถามจากประชากรที่จะศึกษาวิจัย ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ หัวหน้างานการเงินและพัสดุอำเภอและ

กิ่งอำเภอ หัวหน้างานบริหารทั่วไปอำเภอและกิ่งอำเภอ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ได้ดังนี้ ขนาดใหญ่ 4 แห่ง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 ขนาดกลาง 2 แห่ง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 ขนาดเล็ก 11 แห่งมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ทำหนังสือประสานงานให้ความร่วมมือการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย ที่จัดส่งมาให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอทุกแห่งในสังกัด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งส่งกลับคืน เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วทางไปรษณีย์ หรือส่งคืนด้วยตนเองกับเจ้าของงานวิจัย

3. ผู้ศึกษาวิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ได้ครบตามจำนวนร้อยละ 100

Rajabhat Mahasarakham University

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มารวบรวม ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเรียบร้อยของแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วเท่านั้น นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้พิจารณาเลือกตามข้อ 1 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows
3. นำข้อมูลที่ได้ทำการตรวจสอบเสร็จเรียบร้อยแล้วตามข้อ 1 - 2 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

2.1 วิเคราะห์ระดับปัญหาในการจัดทำงบประมาณ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาด แบบ One Way Analysis of Variance

6. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. 2546 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการจัดตั้งงบประมาณ และด้านบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. 2546 ระหว่าง ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. 2546 ทั้งในด้านการจัดตั้งงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ทั้ง 3 ขนาด พบว่า

1. ปัญหาการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาในการจัดทำงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามด้านต่างๆของปัญหา พบว่าด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการจัดตั้งงบประมาณ และด้านบริหารงบประมาณ ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้านเห็นว่า ด้านการจัดตั้งงบประมาณเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานย่อยในสังกัดในการส่งข้อมูลพื้นฐานไม่เพียงพอ ระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไป และกำหนดกรอบวงเงินสำหรับจัดตั้งงบประมาณตรงตาม

แผนงาน/โครงการ ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิคม มายขุนทด (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาในการวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด ขาดการให้ความร่วมมือ ขาดการประสานงานทุกขั้นตอน มีความเหลื่อมล้ำ ช้าช้อน เป็นเหตุให้สิ้นเปลืองเวลาดำเนินงาน บุคลากร ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุเป้าหมายของงานที่กำหนดไว้

ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณ มีผลการดำเนินงานมีปัญหาออกไปหาข้อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า หน่วยงานย่อยไม่จัดส่งแบบรายละเอียด ข้อมูลจำเป็นให้ สปอ./ ก.ตามระยะเวลาที่กำหนด บุคลากรขาดเครื่องมือกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การกำหนดรูปแบบ เกณฑ์และผล แนวทางการจัดสรรงบประมาณไม่ชัดเจนจากต้นสังกัด ซึ่งปัญหาที่สำคัญดังกล่าวส่งผลให้การจัดทำงานงบประมาณเกิดความล่าช้า ส่งงานไม่ตรงระยะเวลาที่กำหนดสอดคล้องกับการวิจัยของ ประพิศ นามกร (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าระบบการวางแผนในวิทยาลัยครูภาคเหนือมีปัญหาอุปสรรคมาจากสาเหตุของการขาดทิศทางนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน ขาดข้อมูลและสถิติ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จ ระบบข้อมูลไม่เป็นระบบ (บุญชิตร์ ชนุดหอม . 2532 : บทคัดย่อ)

สำหรับด้านการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ พบว่า มีปัญหาในการเบิกจ่ายงบประมาณ การติดตามประเมินผลมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ การจัดทำงบประมาณในการตรวจสอบความสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานไม่ต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่งผลให้การจัดทำงบประมาณล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร เจริญอริยทรัพย์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านข้อมูลและสถิติที่ พบว่า ปัญหาที่มีระดับปานกลางในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การนิเทศการบริหารการศึกษา การให้คำแนะนำแก่หน่วยงาน และสถานศึกษาซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกมล ศิลปนิลมาลย์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวัฒน์ จันทร์คลัง (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุพบว่าสำนักงานมีขั้นตอนการปฏิบัติงานหลายวิธียุ่งยากในการปฏิบัติ เอกสารหลักฐานต่างๆจากหน่วยงานย่อยไม่ถูกต้อง และสัมพันธ์กับงานวิจัยของสุดใจ สุบัญญัติ (2540 : บทคัดย่อ) ที่รายงานงานวิจัยเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานของฝ่ายแผนงานและติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่มีระดับปัญหา 3 ข้อแรกในระดับมาก คือ งบประมาณที่ได้รับในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่เพียงพอ หน่วยงานสถานศึกษาล่าช้า และการติดตามประเมินผลมีข้อจำกัดด้าน งบประมาณ ส่งผลทำให้การบริหารงบประมาณไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ระหว่างขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดตั้งงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ และ ด้านการบริหารงบประมาณ ของอำเภอที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาใน การทำงานโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดชัย สิ้นพูน (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม งานวิจัยเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและพัสดุของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยสำรวจ และจำแนกตามขนาดของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีปัญหาระดับ ปานกลางและไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เพราะเป็นด้านที่มีระดับปัญหาสูง เพื่อค้นหาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดสรรงบประมาณของ อำเภอและกิ่งอำเภอให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณของ หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับอำเภอและกิ่งอำเภอ

2.2 ควรจัดทำวิจัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหาการจัดทำงบประมาณของอำเภอ และกิ่งอำเภอ